

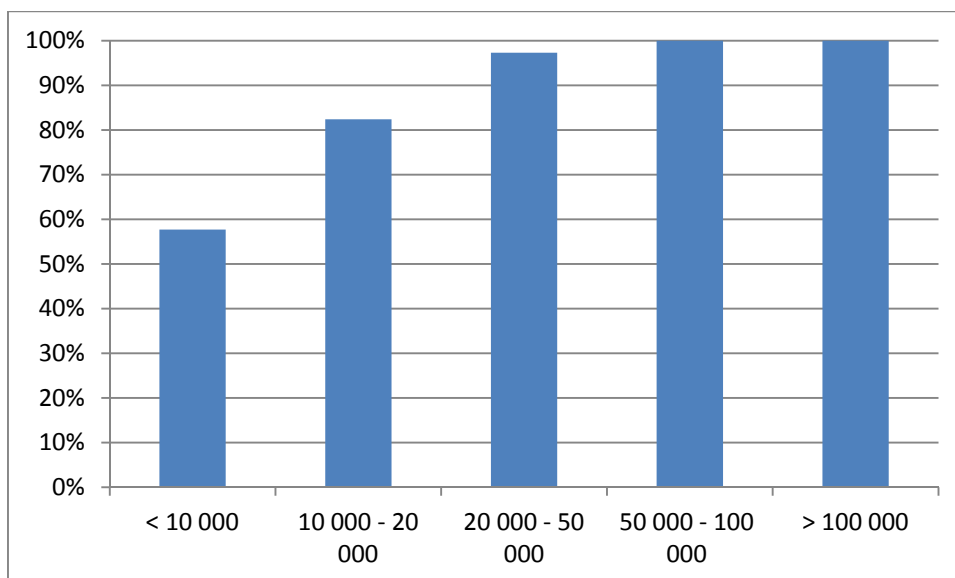
PM - Resultat från VASS Driftundersökning 2014

Inledning

Följande PM är en sammanställning av en del av svaren från driftundersökningen avseende data för 2014. Undersökningen samlades in under mars – juni 2015 och är kvalitetsgranskad av Svenskt Vatten. En del värden har stämts av med svarande kommun och ändrats, andra uppenbart felaktiga svar, t.ex. meter istället för km, har ändrats.

238 kommuner svarade på undersökningen, vilket motsvarar 82 % av landets kommuner. Invånarantalet i svarande kommuner motsvarar ändå hela 95 % av landets befolkning. Antalet svar varierar från fråga till fråga eftersom alla frågor inte är obligatoriska och det dessutom finns möjlighet att välja svaret "data saknas".

Svaren har extrapolerats utifrån antalet svarande kommuner i varje kommungrupp för att få ett uppskattat värde för hela kommungruppen respektive för hela Sverige¹. Stockholm och Huddinge räknas här som en kommun.

Figur 1 Antal svarande kommuner i respektive kommungrupp

Resultat

I följande tabeller redovisas uppgifter och nyckeltal från undersökningen. En del värden som bedömts som orimliga (t.ex. negativa nyckeltal) har tagits bort från analysen.

Större delen av Sveriges befolkning är ansluten till kommunala VA-system. Vi ser också att den totala ledningslängden ökar, vilket förmodligen beror både på exploateringar i tätorter och att områden som tidigare haft enskilda VA-lösningar ansluts till det allmänna systemet.

Hur många vatten- och avloppsreningsverk och hur många meter ledningar varje kommun ansvarar för varierar mycket mellan kommunerna. Detsamma gäller för hur många meter nya ledningar som läggs och hur många meter som förnyas. Förnyelsetakten håller sig på

¹ Antalet invånare i Sverige enligt SCB 31/12 2014: 9 747 355 personer

samma nivåer som tidigare år. Egentligen speglar inte beräknad förnyelsetakt det verkliga behovet, eftersom beräkningen även baseras på nya ledningar.

	Vatten	Spillvatten	Dagvatten
Anslutna till kommunalt VA-system	ca 8 600 000 personer eller 88 %	ca 8 500 000 personer eller 87 %	
Producerad mängd vatten resp. behandlad mängd spillvatten	909 930 000 m ³	1 145 446 000 m ³	
Antal vattenverk/avloppsreningsverk totalt:	ca 1750 st.	Ca 1700 st.	
Antal vattenverk/avloppsreningsverk i en kommun	mellan 0 och 38 st.	mellan 0 och 30 st.	
Antal tryckstegrings-/pumpstationer	2 100	14 100 ²	1 200
Mängd obehandlat avloppsvatten som bräddats från ledningsnät eller avloppsreningsverk³		12 700 000 m ³ eller 1,1 % av behandlad mängd spillvatten	
Längd ledningsnät (exkl. serviser):	80 000 km	74 000 km	40 000 km
Medellängd ledningar per ansluten person (exkl. servisledningar)	9,3 m/person	7,4 m/person	5,6 m/person ⁴
Längden varierar i kommunerna mellan	1,5 och 61 m/person	1,3 och 55 m/person	0,3 och 45,5 m/person
Antal serviser på ledningsnätet	1 670 000 st.	1 560 000 st.	980 000 st.
Antal vattenmätare hos abonnenter	1 660 000 st.		
Drift- och underhållskostnad för produktion/rening	1 660 Mkr	2 880 Mkr	
Drift- och underhållskostnad för distribution/avledning	1 660 Mkr	1 620 Mkr	350 Mkr
Drift- och underhållskostnad för distribution/avledning	1,83 kr/levererad m ³	1,28 kr/avledd m ³	
Längd nyanlagda ledningar under 2014	694 km	634 km	247 km
Längd förnyade ledningar under 2014	358 km	307 km	107 km
Förnyelsetakt, beräknad på total ledningslängd, inkl. nya ledningar	0,45 %	0,49 %	0,27 %

² Dessutom finns ca 25 100 s.k. LTA-stationer, små pumpstationer som betjänar (oftast) bara en fastighet

³ Merparten av den bräddade volymen är regnvatten och inte koncentrerat spillvatten

⁴ Baseras på antalet personer anslutna till spillvattennätet

Ledningsnätet – driftstörningar

Befarad låg nivå på förnyelse av ledningsnät visar sig inte i antalet driftstörningar, de har hållit sig relativt konstanta de senaste åren. Nyckeltal för vattenförluster och tillskottsvatten är osäkra, ett flertal av kommunerna har besvarat frågorna på ett sådant sätt att nyckeltalen inte blir riktiga. Att ett vattenprov är tjänligt med anmärkning innebär inte att vattnet är farligt att dricka, och dessa vattenprover följs upp med ny provtagning för att undersöka eventuellt behov av åtgärd och för att säkerställa kvaliteten.

Några uppgifter och nyckeltal om vattenledningsnätet	
Dricksvattenförbrukning (hushåll, industri och allmän förbrukning)	202 l/person och dygn
Dricksvattenförbrukning för hushåll	150 l/person och dygn
Andel mikrobiologiska undersökningar som bedömts som "Tjänligt m anm."	4,3 %
Andel kemiska undersökningar som bedömts som "Tjänligt m anm."	7,5 %
Antal klagomål på dricksvattenkvalitet – lukt, smak, missfärgat	0,5 st./1000 anslutna
Leveransavbrott på huvudledning för vatten	5 min/brukare och år
Vattenläckor på huvudledningar	0,06 st./km ledning
Levererad volym som inte ger intäkter	25 %
Vattenförluster⁵	5,5 m ³ /km och dygn
Vattenförluster⁵	19 %

⁵ I detta ingår mätfel samt otillåtet och okänt uttag av vatten

Några uppgifter och nyckeltal om spill- och dagvattenledningsnätet		
Spolade ledningar, andel av ledningsnätet	5,1 %	2,1 %
Rörinspekterade ledningar, andel av ledningsnätet	2,5 %	1,4 %
Avloppsstopp	0,1 st./km ledning	0,01 st. km/ledning
Källaröversvämningar totalt	2 st./ 1000 serviser	
Källaröversvämningar i samband med nederbörd	1,5 st./1000 serviser	
Tillskottsvatten	28 m ³ /km och dygn	
Tillskottsvatten	209 l/person och dygn	

Kostnader

Att utifrån lämnade svar få riktiga siffror för kostnaderna i hela VA-Sverige är förstas vanskligt. Vår uppskattning utifrån lämnade svar är dock den bästa vi kan göra för tillfället.

Några uppgifter om kostnader	
Nyanläggning samt till- och ombyggnad av vatten- och avloppsreningsverk	2 360 Mkr
Kostnad för nyanlagda ledningar under 2014 (vatten, spill, dag, pumpstationer)	3 760 Mkr
Kostnad för förnyade ledningar under 2014 (vatten, spill, dag)	3 570 Mkr
Förbättring och förnyelse av vatten- och avloppsreningsverk	1 040 Mkr
Elkostnad för vatten- och avloppsförsörjningen (verk, pumpstationer mm)	1 180 Mkr